

**Översikt över STEA:s
allmänna understöd
8.11.2018**

Social- och hälsoorganisationernas understödscentrals (STEA) **allmänna understöd** (Ay) beviljas social- och hälsoorganisationer för stadgeenlig allmännyttig verksamhet samt för anknytande allmänna kostnader.

Enligt 5 § i statsunderstödslagen kan allmänt understöd beviljas för mottagarens verksamhet i allmänhet (Ay-understöd) eller för en viss del av mottagarens verksamhet (riktade verksamhetsunderstöd eller Ak-understöd).

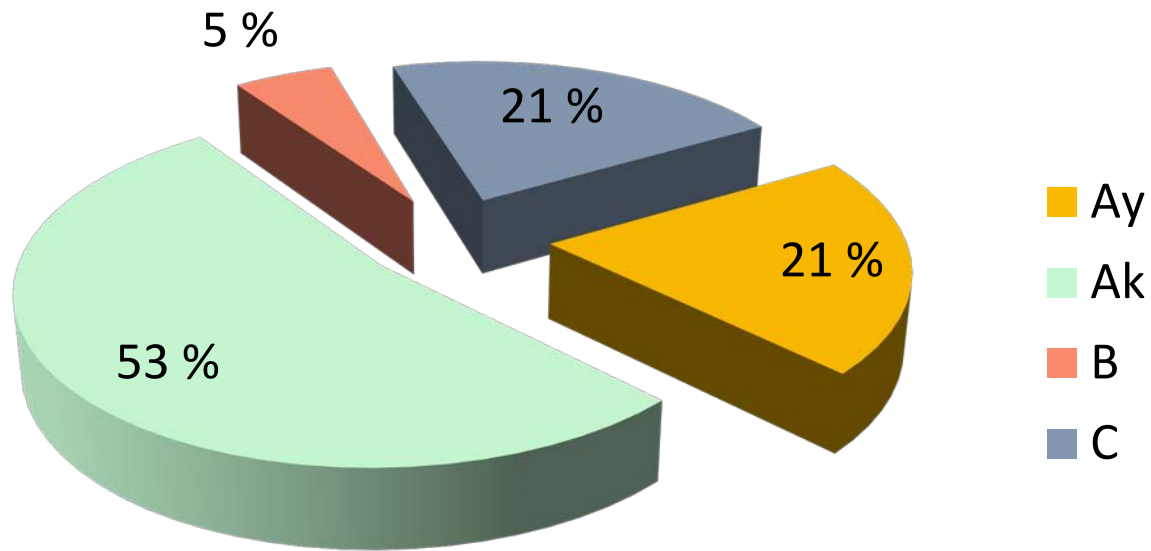
Med hjälp av **utredningen om resultat och effekter** (URE) följer STEA upp och utvärderar den understödda verksamhetens resultat i relation till de uppsatta målen.

I **denna översikt** beskrivs observationer av utredningarna om allmänna understöds (Ay) resultat och effekter samt relevanta slutsatser.

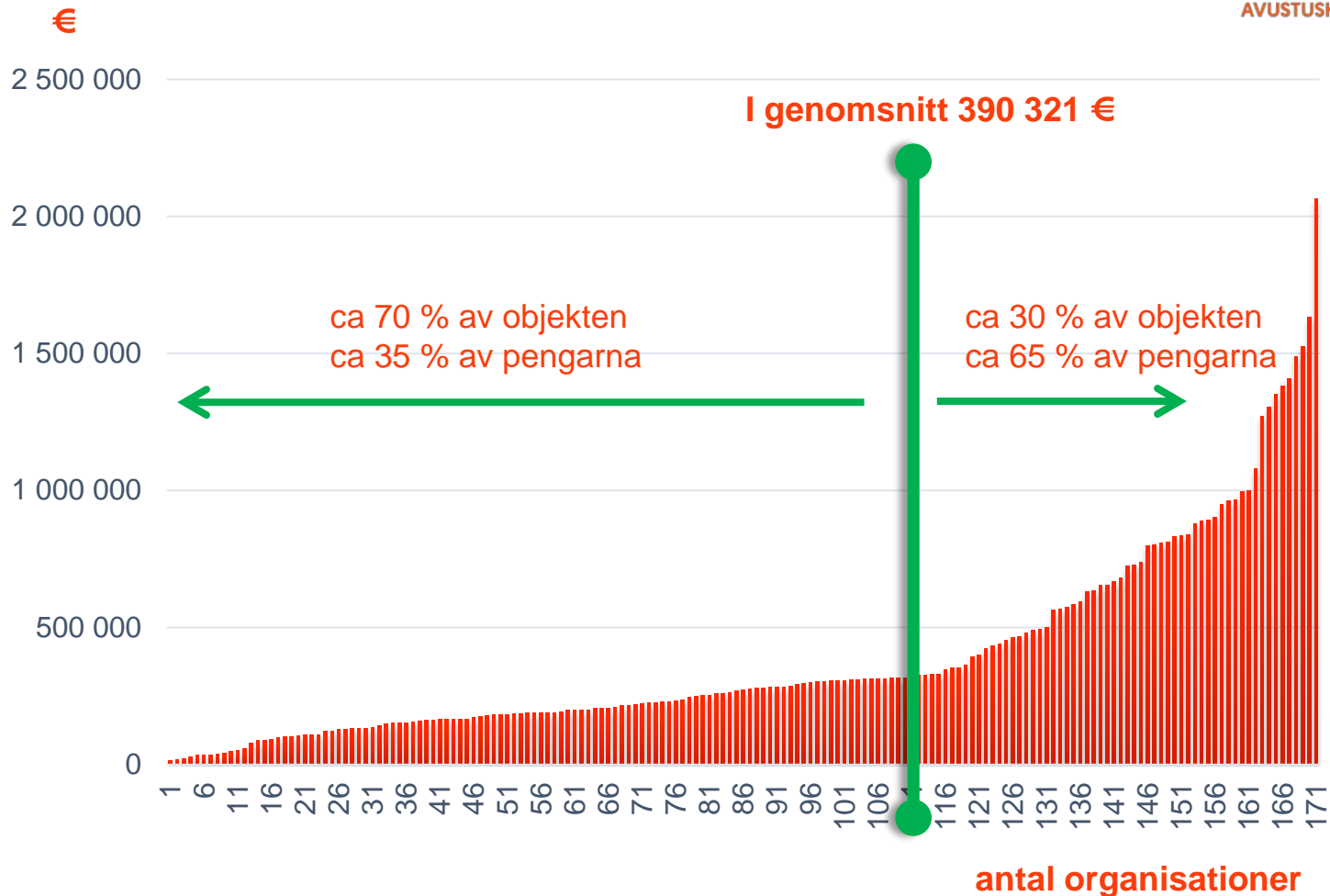
Allmänt om allmänna understöd

- År 2016 beviljades 160 aktörer allmänt understöd och det sammanlagda understödsbeloppet uppgick till 63 684 649 euro.
- År 2017 beviljades 171 aktörer allmänt understöd och det sammanlagda understödsbeloppet uppgick till 65 550 421 euro.
- Det minsta allmänna understödet som beviljades var 15 000 euro och det största 2 374 000 euro.
- Allmänna understöd på över en miljon euro beviljades tio organisationer år 2017.
- Allmänna understöd på högst 50 000 euro beviljades tio organisationer år 2017.
- Understödsobjekten hade totalt 1 187 anställda.
- En organisation kan få ett (1) allmänt understöd från STEA.

En betydande del av STEA- understöden till de allmänna understöden år 2017 (€)

Fördelning av allmänna understöd

Utredning om resultat och effekter (URE)

- Information begärdes i början av 2018 från alla de organisationer (171) som fått allmänt understöd (Ay) under 2017.
- Utredningen gällde verksamheten under 2016 och 2017.
- Syftet med utredningen var att få en uppfattning om vad man gör med det allmänna understödet från STEA och vilka resultat man åstadkommer med det.
- Utredningen gav STEA nödvändig information om för vilka ändamål allmänna understöd används. Informationen utnyttjas vid utveckling av STEA:s verksamhet.

Allmänna observationer av materialet (1/2)

- Målen, verksamheten och resultaten beskrivs ofta som om de vore samma sak.
- Samma verksamhet beskrivs i flera olika avsnitt (t.ex. rådgivningstjänster beskrevs såväl under medlemstjänster som i avsnitten för den övriga verksamheten).
- De beskrivna målen för verksamheten är ofta för omfattande i relation till understödsbeloppet.
- På vissa ställen är det svårt att få en uppfattning om kopplingen mellan målen och de beskrivna resultaten.
- Organisationernas utrednings- och undersökningsinformation är inte fritt tillgänglig.

Allmänna observationer av materialet (2/2)

- Det är svårt att utifrån den inkomna informationen bedöma vilken verksamhet som har genomförts med det allmänna understödet från STEA, eftersom organisationerna också har rapporterat verksamhet som har genomförts med annan finansiering/andra understöd från STEA.
- Allmänt understöd används för att täcka olika verksamhetsområden och verksamheten är mycket mångsidig. En del av verksamheten tycks bättre lämpa sig för att understödjas med ett riktat verksamhetsunderstöd.
- STEA lämnade administrationen utanför utredningen men administrationen rapporterades i olika sammanhang.
- En del av de beskrivna observationerna beror på frågeställningen på URE-blanketten, på flertydiga instruktioner samt på att understödstagarna fick besked om rapporteringsskyldigheten först 2017. Därmed har de inte fullödigt kunnat samla in den begärda informationen från rapporteringsåren 2016 och 2017.

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

Observationer av de olika delområdena i utredningen

Observationer av informationsinsamlingen (1/2)

svar 171/171

Frågan på blanketten: Hur samlade ni in information om verksamheten som fick allmänt understöd och dess resultat?

- Nästan alla organisationer samlar in uppföljningsinformation.
- Hur informationen samlas in varierar betydligt mellan organisationerna.
- En del av den rapporterade informationen saknar direkt koppling till den understödda verksamhetens mål.
- Hälften av organisationerna uppger att de utnyttjar den insamlade informationen.
- Hälften av organisationerna säger inget om hur den insamlade informationen utnyttjas.

Observationer av informationsinsamlingen (2/2)

- Organisationerna anser att det är viktigt att samla in uppföljningsinformation med tanke på utveckling av verksamheten.
- Många organisationer konstaterar att den insamlade informationen är otillräcklig eller har ett sådant innehåll att man utifrån det inte kan bedöma huruvida målen som satts upp för verksamheten har nåtts.
- 12 organisationer berättade att de med hjälp av det allmänna understödet har genomfört mera omfattande befolkningsenkäter inom ett urval av tusentals respondenter, men dessa material presenterades inte desto närmare i rapporten. Inte heller berättade man om enkätresultaten eller kopplade materialet till målen för den understödda verksamheten.

Rapporterad verksamhet

	organisationer
Kommunikation	147
Intressebevakning	133.
Utvecklings- och utvärderingsverksamhet	109
Övriga verksamheter som genomförs	99
Stöd för medlems-/lokalorganisationer	85
Medlemstjänster	81

Observationer av utvecklings- och utvärderingsverksamheten

– svar 109/171

Ifyllningsanvisningar för blanketten, t.ex. utvärderingsstöd och utveckling av funktioner

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

- Det hur ingående målen beskrevs varierade mellan mycket kortfattat och mycket omfattande.
- I verksamhetens innehåll beskrevs
 - organisationens verksamhet som helhet
 - all utvecklingsverksamhet
 - utveckling av uppföljnings- och utvärderingsmetoder, informationsinsamlingsmetoder och hur informationen utnyttjas
 - även sådan verksamhet som genomförts med andra understöd än det allmänna understödet

Observationer av intressebevakningen (1/3)

– svar 133/171

Ifyllnadsanvisning för blanketten: t.ex. påverkan, utlåtanden, bevakning av målgruppens intressen

När det gäller intressebevakning kan två huvudkategorier urskiljas:

- inverkan på lagstiftningen
- inverkan på strukturer

Utifrån målgruppen och målet kan materialet delas in i fyra olika kategorier:

- begränsad målgrupp och omfattande mål (t.ex. olika minoriteter)
- omfattande och heterogen målgrupp och omfattande mål (t.ex. ålders- och livssituationsspecifika grupper)
- begränsad målgrupp och begränsade mål (t.ex. sjukdoms- och patientgrupper)
- omfattande målgrupp och begränsade mål (t.ex. missbruksorganisationer och organisationer för mental hälsa samt icke-smittsamma sjukdomar)

Observationer av intressebevakningen (2/3)

- Av den inkomna informationen framgår inte tydligt på vilket plan (på riksplanet eller regionalt) intressebevakningsarbete görs i organisationerna.
- De mål som satts upp för verksamheten beskriver inte alltid tillräckligt tydligt vad man vill ändra och på vilken nivå (t.ex. lag, inställningar och handlingsätt).

Utvecklingsområden:

Ett tidsspänn på två år är i regel för kort för att bevisa intressebevakningsarbetets resultat. Intressebevakningsmål som hänför sig till lagstiftningen är ofta förknippade med regeringsprogramperioden.

Observationer av intressebevakningen (3/3)

- Givna utlåtanden: år 2016 – 1 118 utlåtanden, år 2017 – 1 376 utlåtanden
- Enligt den inkomna informationen har de målgruppers behov som organisationerna representerar getts till beslutsfattare för kännedom och de har också beaktats vid beredningen av lagar som gäller målgruppernas ställning.
- Utlåtanden ges för olika ändamål och på olika verksamhetsnivåer.

Utvecklingsområden:

Antalet givna utlåtanden berättar inte ensam något om verksamhetens resultat. Den viktigaste informationen är vad som följer av det givna utlåtandet och vilka faktorer har främjat eller hindrat uppnåendet av målet.

Observationer av kommunikationen (1/3)

– svar 147/171

Ifyllandsanvisning för blanketten: t.ex. kommunikationspersonal, medlemstidningar, information, webbplatser

Kommunikationens karaktär	Mål
Extern kommunikation	synlighet, välkändhet och allmän medvetenhet
Målgruppskommunikation	att engagera målgruppen i verksamheten
Intern kommunikation	att informera medlemmarna och personalen
Samarbetspartnerkommunikation	att göra målgruppens behov och situationer synliga för experter
Beslutsfattarkommunikation, kommunikation i syfte att påverka	riksdagen, riksdagsledamöterna
	Inga tydliga kommunikativa mål

- Brister i att bevisa hur målgruppen har nåtts (t.ex. när hela befolkningen har fastställts som verksamhetens målgrupp)
- Kommunikation och intressebevakning har en nära koppling till varandra och ofta rapporterade man samma saker under intressebevakning och under kommunikation.

Observationer av kommunikationen (2/3)

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

	2016	2017
Webbplats	127	134
Besökare på webbplatsen	20 194 109	23 538 404
Organisationer som ordnat tillställningar/evenemang med det allmänna understödet	111	119
Antal evenemang som ordnats med det allmänna understödet	19 300	22 069
Antal deltagare i evenemangen	711 357	707 756

- De flesta organisationer som får allmänt understöd har en webbplats, många har fler än en.

Observationer av kommunikationen (3/3)

År 2017:

- hade 142 organisationer ett konto på Facebook och 105 organisationer på Twitter
- 101 organisationer gav ut en medlemstidning
- En del organisationer når ut till vissa målgrupper i behov av särskilt stöd bäst via kanaler i sociala medier än via andra kommunikationskanaler.
- Sociala medier möjliggör nåbarhet på riksplanet (till exempel anonymt kamratstöd).
- **Medlemstidningar** är vanliga kommunikationskanaler. 65 organisationer ger ut en tidning både elektroniskt och i tryckt format, 38 organisationer har enbart en tryckt tidning och fyra enbart en elektronisk tidning.

Observationer av stödet för medlems- /lokalorganisationer

– svar 85/171

Ifyllnadsanvisning för blanketten: t.ex. ekonomiskt eller innehållsmässigt stöd för medlemsorganisationer, bl.a. utbildningar

- Innehållet av stödet för medlemsorganisationer i den ordning som de nämns i svaren:
 - Olika medlemsevenemang
 - Utbildningar
 - Rådgivning och handledning
 - Att garantera en jämn kvalitet i föreningarnas verksamhet samt att medlemsföreningarna kan bilda interna nätverk
- Det är inte alltid möjligt att utifrån den rapporterade informationen bedöma om verksamheten riktades till medlemsorganisationer, i hur stor omfattning verksamhet ordnades och hur många personer deltog i den.
- Ofta bygger de presenterade resultaten inte på dokumenterad uppföljningsinformation. I nästan hälften av svaren konstaterades enbart ”medlems- och lokalföreningar har understötts”.

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

Observationer av medlemstjänsterna

– svar 81/171

Ifyllnadsanvisning för blanketten: t.ex. funktioner kring medlemsregister

Medlemstjänster som nämndes oftast var:

- Upprätthållande av medlemsregister, indrivning av medlemsavgifter och redovisning till medlemsföreningar
- Medlemsbrev- och tidningar samt andra publikationer
- Evenemang, utflykter, läger
- Rådgivningstjänster och utbildningar
- Det rapporterades delvis samma saker som under avsnittet medlems-/lokalorganisationer.
- Det framgår inte alltid av materialet om verksamheten endast är avsedd för medlemmar eller om det är fråga om öppen verksamhet.
- För en del evenemang hade ett medlemspris fastställts.

Observationer av övrig verksamhet som genomförts med det allmänna understödet, svar 99/171

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

Ifyllnadsanvisning för blanketten: de verksamheter som inte kan kategoriseras under de ovan nämnda alternativen

'Övrig verksamhet som genomförs med det allmänna understödet' omfattar:

Kategorisering	Verksamhet – exempel på innehåll
Organisationers interna verksamheter	Organisering av förtroendeorgan, strategiarbete, ekonomiförvaltning, administration, utveckling av administrativa system, datasystem m.m., inverkan på arbetsförhållanden och arbetshälsa
Handlednings- och rådgivningstjänster	Rådgivningstelefoner, tolktjänster, juridisk rådgivning, projektstöd
Produktion och delning av information	Undersökningar, utredningar, guider
Mötande verksamhet	Professionellt klientarbete, kamratstöds- och frivilligverksamhet, klubb-, läger- och rekreationsverksamhet
Samarbete och påverkan	Samarbetsnätverk, samarbete med läroanstalter
Verksamhet som riktas till allmänheten	Evenemang, seminarier, kampanjer, insamlingar

- Ofta rapporterades sådan verksamhet för vilken organisationen hade beviljats ett separat inriktat verksamhetsunderstöd.

Om samarbetspartner avseende det allmänna understödet

– svar 171/171

- Antalet samarbetspartner varierade mellan 1 och 200.
- Oftast samarbetar man med andra organisationer.
- De vanligaste samarbetsformerna är i den ordning som de nämns i svaren: ”annat utbyte av expertkompetens”, ”samarbete vid ordnande av evenemang” och ”medlemskap i styrgruppen”.

Utvecklingsområden:

Avsnittet som berör samarbete och samarbetspartner på URE-blanketten lämpade sig dåligt för att beskriva samarbetets kvalitet och omfattning.

Slutsats 1

Blanketten för utredning av allmänna understöds resultat och effekter lämpar sig i sin nuvarande form inte för utvärdering av allmänna understöds (Ay) resultat och effekter. I synnerhet kravet på insamling av information ur olika perspektiv är inte ändamålsenligt för den verksamhet som beviljas allmänt understöd.

Utvecklingsområden: STEA förnyar formulären för ansökning och rapportering om understöd samt anvisningarna avseende insamling av uppföljnings- och utvärderingsinformation under 2019.

Utvecklingsområden: STEA beslutar under 2019 hur de allmänna understöden i fortsättningen ska kontrolleras.

Slutsats 2

Fastställandet av resultaten från verksamheten som beviljats allmänt understöd är inte på tillräcklig nivå i organisationerna.

Utvecklingsområden: Utvärderingskompetensen ska förbättras. STEA kommer att stödja organisationerna i detta arbete.

Slutsats 3

Allmänna understöd har under årens lopp beviljats på olika grunder, vilket försätter organisationerna i en olikvärdig ställning. Så som det nu är, är kommensurabel uppföljning och utvärdering av verksamheten som genomförts med det allmänna understödet inte möjlig.

Utvecklingsområden: För att trygga jämlikt bemötande av understödstagare förnyas kriterierna för beviljande av allmänt understöd före år 2021. Dessutom ska organisationernas mångfald beaktas bättre än tidigare.

Tack!

Vi betjänar dig i frågor som gäller understöd:

tfn 0295 16001 (Statsrådets växel)

stea@stm.fi

STEA, Kyrkogatan 14, 00170 Helsingfors www.stea.fi

STEA, PB 33, 00023 STATSRÅDET

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

